

Haninge kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Tungelsta skola i Haninge kommun

Huvudman

Haninge kommun
haningekommun@haninge.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklassen och grundskolan Tungelsta skola i Haninge kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Haninge kommun en anmärkning avseende brister rörande anmälan av kränkande behandling. Haninge kommun ska senast den 30 september 2022 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser trygghet och studiero, särskilt stöd samt de delar av skolans arbete med bedömning och betygsättning som Skolinspektionen granskat.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån signaler samt myndighetens risk- och väsentlighetsmodell inlett en riktad tillsyn av Tungelsta skola i Haninge kommun. I den riktade tillsynen har Skolinspektionen främst granskat om verksamheten vid Tungelsta skola följer gällande bestämmelser rörande trygghet och studiero, bedömning och betygsättning, särskilt stöd samt åtgärder mot kränkande behandling.

Skolinspektionen har som en del av utredningen genomfört tillsynsbesök på skolenheten den 12 och 15 oktober 2021. Under besöksdagarna intervjuade Skolinspektionen elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. I samband med besöket genomfördes också ett antal lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats.

Huvudmannen har yttrat sig över Skolinspektionens protokoll.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Anmälan av kränkande behandling

Av utredningen framgår att det förekommer att händelser som utgör kränkande behandling inte alltid anmäls. I en av intervjuerna med lärare på skolan uppges det att om det är en större grej då anmäler man det i skolans anmälningssystem. Flera lärare uppger vidare att allt inte anmäls i skolans anmälningssystem, *DF-respons*. En lärare berättar att det är graden av kränkande behandling som ibland får avgöra och att det tar mycket tid att göra en anmälan. En annan lärare uppger att de måste fokusera på lektionerna istället. En lärare berättar att om man skulle göra en anmälan varje gång någon kallade någon annan för "hora" då skulle man inte hinna med att göra något annat. I en annan intervju med lärare framför dessa att alla händelser inte anmäls. En lärare säger att vissa saker löser de på plats och då kanske det inte blir en anmälan. De reagerar alltid om något händer även om de inte alltid anmäler. En lärare säger att om eleven upplever att det är en kränkning då görs alltid en anmälan och då görs en utredning också.

Representanterna för elevhälsan berättar att personalen ska anmäla händelser i skolans digitala system och att de hjälper skolans personal med detta. Elevhälsans representanter uppger också att det i dagsläget inte görs någon analys av de anmälningar som inkommer. En representant säger att hen tror att detta är något de kommer att arbeta med framöver. Rektorn uppger i sin intervju att samtliga händelser anmäls. En av de biträdande rektorerna säger i samma intervju att om de inte ser att det kommit in en anmälan i rapporteringsverktyget så påminner de om det.

Rättslig reglering

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldiga att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Vidare framgår det av 6 kap. 5 § skollagen att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagen sjätte kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete för att motverka kränkande behandling inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Av Skolinspektionens utredning framgår att lärare inte anmäler alla eventuella kränkningar mellan elever och att rektorn därmed inte får kännedom om alla kränkningar som sker. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Anmälningsskyldigheten uppkommer oavsett om eleven har uppgett sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller om det på något annat sätt, till exempel genom personalens egna observationer, kommit fram att eleven kan känna sig utsatt för kränkande behandling.

Det är av stor vikt för hela skolans verksamhet att händelser av kränkande behandling anmäls. Dels för att skolan ska kunna bedriva ett effektivt arbete mot kränkande behandling gällande enskilda elever, men även för att skolan ska kunna genomföra ett bra utvecklingsarbete vad gäller samtliga elevers skolmiljö. Genom anmälningarna kan skolan identifiera var det finns behov av att genomföra insatser för att förbättra elevernas tillvaro på skolan. Detta innebär att det utöver det faktum att det finns en lagstadgad anmälningsskyldighet även är av betydelse för skolans utvecklingsarbete att alla händelser anmäls, större såväl som mindre.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Haninge kommuns verksamhet vid Tungalsta skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan av kränkande behandling. Skolinspektionen konstaterar att det, trots att utredningen visar att alla händelser av kränkande behandling inte anmäls, finns ett system och rutiner på plats inom skolans verksamhet vad gäller anmälan av kränkande behandling. Utredningen visar således inte annat än att det finns ett arbete för att motverka kränkande behandling samt att händelser av kränkande behandling anmäls även om detta inte omfattar alla händelser som borde anmälas. Av utredningen framgår vidare att allvarliga händelser anmäls och att det istället är händelser av mindre omfattning där anmälningsskyldigheten inte alltid efterlevs. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Haninge kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår att det förekommer vissa problem vad gäller kommunikationen mellan skolledningen och lärare kring det särskilda stödet. Det framkommer dock också att det på skolenheten genomförs utredningar, fattas beslut om åtgärdsprogram och att dessa beslut fattas i enlighet med författningarnas krav samt att särskilt stöd ges inom skolenhetens verksamhet.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 7 § skollagen ska elevers behov av särskilt stöd utredas skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Vidare framgår det att elever som är i behov av särskilt stöd ska ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Haninge kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår det att det i stort sett inom utbildningen och skolmiljön råder studiero. De flesta lärare och elever som deltagit i Skolinspektionens intervjuer har uppgett att skolmiljön präglas av studiero och att den är sådan att eleverna i de flesta fall kan koncentrera sig och ta del av undervisningen.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Haninge kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att tillse att skolmiljön präglas av studiero. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bedömning och betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med eleverna i årskurs 7-9 framgår det att eleverna får information om vad de ska kunna för att ges ett visst betyg. Av intervjun med elevhälsans representanter framgår det att det sker ett samarbete mellan lärarna i de ordinarie klasserna och den särskilda undervisningsgruppen i årskurs 7-9 samt att lärarna där får hjälp av behöriga lärare vad gäller bedömning. Lärarna i årskurs 5-6 uppger att obehöriga lärare sätter betygen i samråd med behöriga lärare. Även lärarna i årskurs 7-9 uppger att de har sambedömning och att undervisande obehörig lärare sätter betyg i samråd med en behörig lärare.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap 15 § skollagen ska eleverna informeras om de grunder som tillämpas vid betygsättningen. Enligt 3 kap. 16 §§ skollagen ska betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Hanninge kommun efterlever bestämmelserna när det gäller att obehöriga lärare ska fatta beslut om betyg tillsammans med legitimerad lärare. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Erik Almqvist.

Utredare Jakob Durmaz Lotz har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Sara Lidegran medverkat.